

Reggeli Ujság

24. évfolyam

Felelős szerkesztő:
vitéz ÁRVA DEZSŐ

265. szám

Súlyos harcok a nikopoli hídfőnél és a nagy Dnyeper-hajlásban

A Szoviet valamennyi áttörési kísérlete meghiúsult — Berlin felett 29 ellenséges bombázót lőttek le

Budapestről jelentik: Lélekemelően szép látványban volt része azoknak, akik csütörtökön a Várban jártak. A délelőtti órákban a folyamórság zenekarának vezetésével szalás, megtermett magyar fiúkból álló század vonult végig a Vár utcáin. A magyar kir. testőrség lövészszerkezete mutatkozott be vitéz Nagybanai Horthy Miklós Kormányzó Ur Ófőméltósága előtt. Még májusban felállították Gödöllőn egy lövészerkezetet, hogy a testőrségnek állandó pótlása legyen; eddig a honvédség különböző alakulataiból válogatták a testőrség tagjait. A testőr-lövészszerkezettel felállításával ezentúl állandó tartalék áll a testőrség rendelkezésére s így minden adminisztráció nélkül, a testőrség állományában beállított szükségletek azonnal pótolhatók. A lövészszerkezetre azokat a második tényleges évüket szolgáló honvédeket veszik fel, akik a katonai pályát hivatásuknak tekintik és tovább akarnak szolgálni a honvédségben.

A testőr-lövészszerkezetre díszfelvonulását a Kormányzó Ur éles katonaszemmel figyelte. A század a Vár belső udvarán állott fel. Az államfő a Himnusz hangjai mellett ellépett a század arcéle előtt, majd a kiképzést vezető két testőrtisztnek és hat legénységi állományú testőrnek kitüntetésekkel néhány közvetlen, meleg szót váltott. Ezután a század harsány vezényszavak mellett díszmenethez, menetoszlopba fejlődött és elvonult a Kormányzó Ur magas szeméje előtt. (MTI)

KELETEN BEÁLLT A TÉL

Bernből jelenti a Bud. Tud.: A keleti arcvonalon a tél jelei észrevehetően mutatkoznak. A hőmérséklet 0 fokra süllyedt és a hóesés váltakozik esővel, valamint jéggel. Ez az időjárás nincs egészen befolyás nélkül a hadműveletekre, mert azok meglassúbbodása már észrevehető, mindazonáltal a harci cselekmények ereje még nem csökkent jelentős mértékben.

NAGYJELENTŐSÉGŰ ESEMÉNYEK ALLNAK KÜSZÖBÖN

Moszkvából jelenti a Bud. Tud.: Miután washingtoni és londoni semleges levelezők a legutóbbi napokban félreérthetetlen célzásokat tettek, amelyekből arra lehetett

következtetni, hogy Európában nagyjelentőségű katonai és politikai események állnak küszöbön, most a „Háború és a munkásosztály” című moszkvai folyóirat is foglalkozik ezekkel a híresztelésekkel. A lap világosan megállapítja, hogy megvan minden oka annak feltételezésére, hogy a máso-

dik arcvonal rövidesen létrejön. A szövetségesek határozott magatartása a háborút lényegesen meg fogja gyorsítani és még bensőségesebbé teszi a szövetséges nagyhatalmak közti viszonyt. A háború drámai végkifejletéhez közeledik — írja a lap.

Német hadijelentés

A német véderőfőparancsnokság közli:

Kercstől északra az ellenség ismételt előretörései meghiúsultak. A nikopoli hídfőnél és a nagy Dnyeper-hajlásban az ellenség hét-főn fokozta támadásait. Kemény, egész napon át tartó harcokban a Szovjet valamennyi áttörési kísérletét visszavertük, néhány betörést azonnali ellentámadással megtisztítottunk vagy elretesztünk. Egy betörési helyen, amelyért még heves harc folyik, egy német páncélos haresort mintegy 100 támadó ellenséges páncélos közül 82-t megsemmisített.

Cserkasszínál az állásainkba betört szovjetsapatokat elszánt ellentámadással visszavetettük.

Kievől nyugatra az ellenség elkeseredetten szállt szembe ellentámadásainkkal. Csapatunk számos ellentámadás elhárítása után újból támadásra indultak, áttörtek egy mélyen tagozott ellenséges védelmi rendszert és két ellenséges ezredet megsemmisítettek. Gometlől délnyugatra néhány szakaszon csapatunkat a túlerő elől visszavontuk. A várostól északra az ismételt támadó ellenséggel vívott súlyos harcok teljes német elhárításukkal jártak. Kricsevtől délre egy betört ellenséges csoporttal súlyos harcok folytak.

Délolaszországban az ellenség a Sangro folyótól északra erős kötelékekkel támadást intézett állásaink ellen. Számos támadását visszavertük és egy helyi betörést elretesztünk.

Angol bombázókötélek hétfőn az esti órákban súlyos terrortámadást intéztek a birodalmi főváros ellen. Számos ledobott romboló- és gyújtóbomba több városrészben pusztításokat okozott. Számos pótolhatatlan műemlék elpusztult. A lakosságnak veszteségei voltak. Más ellenséges repülők egy rajnavidéki helységet támadtak. A légvédelem a rendkívül rossz idő ellenére 29 ellenséges bombázót lelőtt.

BOMBAZTAK AZ OLASZ TRÓNÖRÖKÖS GÉPKOCSIJÁT

Nápolyból jelenti a Bud. Tud.: Umberto trónörökös, aki néhány nappal ezelőtt meglátogatta az olaszországi arcvonalat, csodával határos módon menekült meg a haláltól. Amikor 3 gépkocsiból álló kis osztaga keresztezte a római országot, két Stuka bukkan fel és bombázni kezdte a gépkocsikat. A trónörökös és kísérői kiugrottak a kocsiból és az útmenti árokban kerestek menedéket. A trónörökös kísérőjének négy katonája életét vesztette, az élen haladó gépkocsi pedig kigyulladt és elégett. A trónörökös különben Nápoly egyik mellékutcájában, kis luxusvillában lakik. Általánosan feltűnt, hogy testőrségének tagjai a háborús kitüntetések mellett a fasiszta rendszer rendjeit is hordják. A MTI zürichi jelentése szerint Umberto trónörökös a napokban Amerikába utazik.

BENES MOSZKVÁBAN

A Német T. I. amszterdami jelentése ismerteti a Daily Telegraph híréit, amely szerint Benes volt elnök Moszkvába érkezett, hogy ott aláírja Csehszlovákia és a Szovjetunió húszéves szövetségi szerződését.

AMERIKAI PARTRASZALLÁS A GILBERT-SZIGETEKEN

A MTI lisszaboni jelentése ismerteti a brit hírszolgálat közleményét, amely szerint amerikai haditenegrezeti egységek partraszálltak a Gilbert-szigetcsoporthoz tartozó Abamana szigeten.

SVÁJCI JELENTÉS A KELETI HARCTÉRRŐL

A Bud. Ért. jelenti: Zürichbe érkezett jelentések szerint a keleti harctéren Mannstein tábornagy csapatai most már nemcsak Zsitomirtól keletre, hanem a várostól északra levő területen is támadásba mentek át. Erős német páncélos-

csapatok most Cserniogynál állnak kemény harcban a szovjet-erőkkel.

A BALKÁNI AKCIÓ TERVE

Bázelből jelenti a Bud. Tud.: A Nationalzeitung washingtoni jelentése szerint a Szofia elleni légitámadást az amerikai főváros körében annak jelétül tekintik, hogy a szövetségesek és Moszkva között egyetértes és jött létre a Balkán elleni közös akció tekintetében. A megindítandó katonai cselekmények valószínűen túlhaladják az eddigi méreteket, megkezdésükre azonban újév előtt aligha lehet számítani. Azt hiszik, hogy már a télen fontos katonai vállalkozások kezdődnek.

ALEXANDER HADIJELENTÉSE

Alexander tábornok főhadiszállása közli, hogy az olaszországi arcvonal közepő szakaszán a 8. hadsereg 15 kilométeres arcvonalon hirtelen támadásba ment át, amelynek további fejleményei ezidőszakra még nem tekinthetők át. Az időjárás oly rossz, hogy az utánpótlás megoldása a brit csapatokat súlyos akadályok elé állítja. Az angolok bevették rohammal San Pietrot és körülbelül 3 kilométer mélységű éket vertek a német állásokba. A tengerpart mentén a 8. hadsereg a Sangro folyó torkolatától némi előrehaladást ért el a folyó mentén. A 10. német hadsereg nehéztüzérségét magaslati állásokba vonta össze. Montgomery jelentős tüzértséget gyűjt, amiből arra lehet következtetni, hogy a kedvező idő ellenére is folytatni akarja támadásait. (MTI)

CSAK ROOSEVELT ÉS CHURCHILL TALÁLKOZIK

A Bud. Ért. jelenti: Zürichbe olyan jelentés érkezett, hogy a tervezett hármastalálkozó helyett csak Roosevelt és Churchill találkozik, mert az annakidején Quebecben kidolgozott terveket több vonatkozásban módosítani kell. Londoni vélemény szerint nagy hadműveleteket terveznek, amelyekről 1944 nyarára döntést várnak.

Washingtonból jelenti a Bud. Tud.: Jól tájékozott washingtoni körökben várhatóan mondják, hogy Csankaisk tábornagy is részt vesz a tervbevetett nemzetközi háborús értekezleten.

NEMZETI (völi APOLLO)
FILMSZÍNHÁZ November 22-24-ig

Német premierfilm!
Hurrá, itt a tavasz!
Főszereplők: *Magda Schneider, Günther Lüders*
Legújabb magyar és UFA világhíradók

Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órákor. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órákor **MATINÉ**

ATTILA (völi ODEON)
FILMSZÍNHÁZ November 24-től 26-ig

A fitokzatos grófnő
Főszereplők: *Matthä Harel, Volj Albach Retty, Elfriede Datzig, Poni Hübiger, Oskar Sima*
Magyar híradó és kultúrfilmek

Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órákor. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órákor **MATINÉ**

ZRINYI
FILMSZÍNHÁZ November 24-től 26-ig

Egy csókéri
Főszereplők: *Anna Damman, Karl L. Diehl és Hans Söhnker*
Legújabb magyar és UFA világhíradók

Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órákor. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órákor **MATINÉ**

Fölemelték a végrehajtás alól mentes illetmények határát

A minisztérium legújabb rendelete fölemelte az egyes szolgálati jogviszonyból eredő, végrehajtás alól mentes értékhatárokat. Kimondja a rendelet, hogy köz- és magánalkalmazottaknál végrehajtás alól mentes 3000 pengő, az előző rendeletekben megállapított 2000 pengővel szemben. Nyugdíjaknál és egyéb járandóságoknál 2000 pengő. A végrehajtás alól mentes összeg az előző 1200 pengővel szemben. Napidíjaknál és munkabérekénél 5 pengő helyett 8 pengő a végrehajtás alól mentesség határa.

A rendeletben megállapított 3000 és 2000 pengős értékhatár minden 18 éven aluli törvényes, örökbe fogadott, vagy mostohagyermek után 250 pengővel emelkedik, olyan közszolgálati alkalmazottaknál azonban, akik a gyermekek után családi pótlékban részesülnek, ez az emelkedés nem áll fenn. A napidíjakra és munkabérekre vonatkozó értékhatár minden 18 éven aluli gyermek után 40 fillérrel emelkedik, még ebben az esetben is, ha a végrehajtást szenvedő gyermeknevelési pótlékban is részesül.

Ennek a rendeletnek a hatálybalépése előtt foganatisított végrehajtás esetében a bíróság a végrehajtást szenvedő fél kérelmére az értékhatárt jelen rendeletnek megfelelően felemelheti. A rendelet november 16-án lépett hatályba.

Kössünk melegítőt a honvédeknek

A Vöröskereszt felhívása

A Magyar Vöröskereszt értesíti mindazokat, akik a harcoló honvédek téli holmival szeretnék megajándékozni, hogy a téli holmi kötéséhez szükséges pamut kapható a Vöröskereszt Székházában. A honvédelmi miniszter leirata szerint

ezidén csak pulloverek és bokavédők szükségesek.

Felkérjük tehát az adakozókat, hogy a téliholmikhoz szükséges pamutot vásárolják meg és a kész holmikot az adakozó nevével ellátva származtassák vissza a Vöröskereszthez.

Amennyiben volnának olyan adakozók, akiknek elfoglaltságuk miatt a holmi elkészítésére idejük nincs, úgy kérjük csak a pamut megváltását a megkötöttről a Vöröskereszt gondoskodik.

A pamutigények mielőbbi bejelentését kérjük.

Hazafias üdvözlettel
Magyar Vöröskereszt

Európa és a magyarság

Dr. Hankiss János egyetemi tanár, államtitkár előadása az újvidéki Szabadegyetemen

Hétfőn este zsúfolásig megtelt az újvidéki városháza díszterme a Szabadegyetem előadássorozatának megnyitása alkalmából. Negyed hét órákor lépett a terembe dr. Hankiss János egyetemi tanár, államtitkár, dr. Deák Leó főispán, dr. vitéz Nagy Miklós polgármester a népművelési bizottság elnöke, dr. Fekete Tibor tanfelügyelő, ügyvezető elnök és Varga János titkár kíséretében. Velük együtt jöttek dr. Balogh Ányos tankerületi kir. főigazgató, Kramer Gyula felsőházi tag, dr. Urbányi János a Keleti Kereskedelmi Főiskola igazgatója, Horváth Lajos képviselő. A Polgári Magyar Daloskör a Hírszekegyet énekelte, ami után dr. Deák Leó főispán üdvözölte Újvidék polgársága nevében dr. Hankiss János államtitkárt. Köszönetet mondott a népművelési bizottság vezetőségének a Szabadegyetem megrendezéséért, amelyre a tudományos és közélet kiválóságait hívta meg előadások tartására. Köszöntötte az előadót, de azokat is, akik ezután tartják meg előadásait a Szabadegyetem közönsége előtt. Beszéde további részében hangoztatta, hogy Újvidéknek a magyarság déli végvárának nemcsak számbeli- leg kell erőit kifejezésre juttatnia, hanem kultúrfényét is ki kell domborítania. Ha valahol az ország területén szükség van rá, úgy Újvidéken indokolt a magyar kultúra gyümölcseinek és értékeinek közzévaló pazarlása.

A Dunamedre — mondta tovább a főispán, — a népeket kulturális tekintetben is elhatárolja. Újvidéken elhatároló különbségnek kell lennie és ennek erősen ki kell domborítania, hogy a kultúrnívóban való eltérés a Duna két partja között még szembeszökőbb legyen, ma, amikor a népeket minden háború ellenére is a kultúra szempontjából mérlegelik. Talán elsősorban az isteni Gondviselést kellett volna említeni, mert amikor ezeréves kultúrák pusztulnak a mostani háborúban, akkor mi a fegyverek zajában, kultúrától beszélhetünk.

Legyünk hálásak az isteni Gondviselésnek, amely megengedi azt, hogy a háború tűzvészében előkészülhessünk az elkövetkezendő békére.

Ezután felkérte dr. Hankiss János államtitkárt, hogy tartsa meg előadását. A nagy tapssal fogadott üdvözlő szavakat meleg kézzorítással köszönte meg az államtitkár.

Dr. HANKISS JÁNOS ÁLLAMTITKÁR ELŐADÁSA

Dr. Hankiss János egyetemi tanár, államtitkár emelkedett ezután szólásra. Elsősorban köszönetét fejezte ki a főispánnak az elhangzott üdvözlő szavakért, továbbá a polgármesternek, hogy gondolatait azon a helyen mondhatja el, amely a legalkalmasabb erre a célra.

Előadásának címe „Európa és a magyarság”.

Ezzel kapcsolatosan szükségesnek tartja rámutatni arra, hogy Európa ma már nem annyira földrajzi fogalom,

hiszen Eurázia egy részének számít, de politikai egységnek sem mondhatjuk éppen amiatt a sok politikai ellentét miatt, amelyek egységét megakadályozzák.

Egyetlen pont az, ahol „Európa” van és ez a szellemiség. Az a közös érzés, amely bennünket nyugatiakat összeköt egymással.

Az Európai Kontinens azonban a kereszténység szellemi hajalmának központja. Ha a kereszténység Ázsiából jött is hozzánk, kirepítőfészké mégis Európa. Kontinensünk szellemi hőstettet hajtott végre, amikor az antik civilizációt a barbár erőkkel kötötte össze és ebből sarjadtak ki olyan erők, amelyek az európai szellemiséget megteremtették.

Ami a világnak Európa az a Kárpátok medencéjének, vagy a Dunamedencének a magyarság.

Krisztushoz is akkor térünk vissza mindig a legerősebben, amikor azt hisszük, hogy újból keresztre feszítettük. Így a magyarságot is sokszor meggyalázták azok, akiknek a legnagyobb szükségük volt rá. Sokan visszatértek hozzá, sokan csak későn jöttek rá, hogy olyan szükségük van a magyar anyára, mint nekünk Európa anyára. Mi megállunk azon a helyen, ahol meg kellett állnunk. A magyarság a jövőben is olyan szükséges azoknak a népeknek a csoportjába, amelyek közepén él, mint volt eddig.

Rendkívül sokat jelent e tekintetben az, hogy Magyarország a nyugati térségbe tartozik. A régi kultúránk, a nyugati rokonságnak előnyét jelenti ez azok számára, akik a magyarsággal együtt élnek. Nem lehet megfedkezni arról, hogy

a középkori gótkus és román kultúra határa egyúttal Magyarországra határa is.

Azon túl más, nem nyugati kultúra élt. Ennek a nyugati civilizációnak átvételéhez erő is kellett. Ez az erő meg volt a magyarságban, amely a nyugati kultúra összes színeit és árnyalatait átvette és tovább sugározta. Nálunk azért beszéltek olyan sokáig latinul, mert ez volt az összekötő kapocs a nyugattal.

A kereszténység és római eszmény volt fenntartó erőnk, amihez harmadiknak a magyarság egyénisége járult. Igen fontos keleti származásunk egyénítő jellege.

Lehet, hogy a magyarság egyedülállósága sokszor megnemértést kapott, de megbecsülést hozott. Ez szól mindazok számára, akik velünk vannak.

Mi mindig biztosságot nyújtottunk annak, aki velünk tartott, hozzánk tartozott. Ez mutatja, hogy mennyire szükséges a magyarság.

Hogy állunk a szellemiség síkján Európában? — vetette fel ezután a kérdést az illusztris előadó. Igaz, hogy sokan hálátlanok velünk szemben, nem fontos azonban hálát kapni, hanem azt kiérdemelni. Magyarországnak szent célja megvédeni munkaterületünket.

Kiemelte ezután dr. Hankiss János államtitkár, hogy

igazi realpolitikus csak idealista lehet, aki előtt a távoli célok lebegnek.

Sokan szemünkre vetik, hogy szeretünk mindig újrakezdeni. Ez a folytonos újrakezdés a mi erőnk és nem következetlenség részünkről.

Előadása befejezésében levonta annak konkluzióját és a következőkben foglalta össze:

Amit mi Európától kapunk azt átadjuk a fiatalabb népeknek, akik körülöttünk vannak, még ha duzzognak is. Akik nem akarnak elmerülni a népek tengerében azokra az a legjobb, ha hozzánk csatlakoznak.

Ha Európa sokszor hűtlen is hozzánk mi mégis úgy látjuk Európát, ahogy látni akarjuk.

Mi magyarok az ellentétek népe, de így a hangulat népe is vagyunk. Számunkra az a fontos, hogy hol állunk és milyen lélekkel állunk itt.

Tartsuk szem előtt azt a tengeri utast, aki, ha háborgó vízen vezet a hajó útja, mindig egy távoli pont-ra, valamely csillagra tekint és akkor nem érez semmit a tenger háborgásából.

Nézzünk mi is egy messzefekvő csillagot, amely a bátrakat hívja.

fejezte be előadását dr. Hankiss János egyetemi tanár, államtitkár.

A percekig tartó taps után dr. Fekete Tibor tanfelügyelő, a népművelési bizottság ügyvezető elnöke mondott köszönetet az értékes mélyen tartó előadásért.

A Szabadegyetem első előadását a Daloskör énekszáma és a Himnusz fejezték be.

Tizenkétévi fennháza ítélték egy rablógyilkos leányt

Táczser Adolf 54 éves mérleg- és játékasztalkölcsonzó vállalkozót tavaly lakásán megcsónkítva és meggyilkolva találták. A nyomozás során a gyanú Bundusch Jolán 27 éves orvosi asszisztensnőre terelődött, a gyilkosság másik gyanúsítottja pedig az

üldözés közben kifejődött (üz-harc során halálos sérülést szenvedett.

A törvényszék a lányt szándékos emberölésben mint bűnrészt mondotta ki bűnösnek és ezért hatévi fegyházra ítélte. A tábla most a lány büntetését 12 évi fegyházra emelte fel, emberöléssel párosult rablás címén.

November 18-tól

Anyámasszony katonája

Főszereplők: *Niály Gerő, Szilassy László, Pelsőczy Irén és Bilicsi I*

Legújabb magyar és Ufa híradó

Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órákor, vasár- és ünnepnapokon d. e. 11 órákor **MATINÉ**

Ünnepélyes keretek között nyitották meg a zombori „Bácskai Múzeumot“

Zombor kulturális életének háttérkövéhez ért el. Vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között nyitották meg a Kossuth Lajos utcában lévő Lalosevich házban elhelyezett Bácskai Múzeumot. Az ünnepélyes megnyitón a város előkelőségei, továbbá dr. Banner János, a szegedi m. kir. tud. egyetem tanára, a szegedi régészeti intézet vezetője és két tanára, Budapestről Varga László a Közgűjtemények Országos Felügyelőségének kiküldöttje, a vármegye kiküldöttje, dr. Cserta Péter polgármester és számos előkelőség jelent meg. A megjelenteket dr. Cserta Péter meleg szavakkal üdvözölte, köszönetét és háláját fejezte ki dr. Bannernek és segítőitársainak, akiknek fáradságos és szakavatott munkája lehetővé tette, hogy a múzeum ezután nyilvános lesz, bárki által megtekinthető és legteljesebb mértékben szolgálja a célt: Zombor kulturális életét fejleszteni.

A múzeum megnyitása 60 év viziontségére tesz pontot. A múzeum anyagát az év áprilisában Szegedre szállították, ahol az egészen értékes anyagot rendezték és tudományos alapon a feliratozást is elkészítették. Felkéri dr. Varga László az orsz. közgűjtemények felügyelőségének kiküldöttjét, hogy ismeresse a Bácskai Múzeumot.

Dr. Varga kifejtette, hogy a múzeum alapanyagát az az anyag teszi, amit az 1883. évben megalakult Bács Bodrog vármegyei történelmi társaság gyűjtött. A gyűjtésben és gyarapításban nagy részük volt Dr. Margalits Ede egy. tanárnak, dr. Schmausz Ede főispánnak, Gubicza Kálmán tanár, múzeumőrnek, Cziráky Gyula gombosi plébánosnak, Baumann Károly apátni tanárnak, Dudás Gyula vm. tisztviselőnek, Frey Imre és ifj. dr. Frey Imre törvényszéki bírónak. A gyűjtés olyan rohamosan fejlődött, hogy alig 3 évtized alatt meg országos viszonylatban is az első közé került. A jugoszláv megszállás alatt az 1935-ben megalakult Történelmi Társulat őrizte és fejlesztette tovább a múzeumot. Különösen dr. Margalits Ede, dr. Szimunovits Radivoj, Ilkics Szevén, Antics György, dr. Frey Imre, dr. Breuer Gyula, dr. Kollmann Rezső és dr. Tapavica Simon voltak lelkes hívei.

Ezután dr. Banner mondotta el a rendezés és katalogizálással kapcsolatos igen érdekes fejtegetéseit. Elmondotta, hogy a B. B. vármegyei történelmi társulat és később is a történelmi társulat minden tagja önzetlenül dolgozott és őrizte meg Bácska történelmi dokumentumait. Munkájuk nyomán bevődött össze a sok értékes anyag melynek birtokában ma egész Bácska történelme megírható. Ezekre a régi adatokra és a gyűjtött anyagokból lehet csak a legnagyobb pontossággal megállapítani a törökök által feldúlt vidéken a telepítés és a kultúra fejlődését. Csak így alkothatunk tisztá képet őseinkről a kőkorszaktól kezdve egész a XLV. századig. A polgármester köszönetét munkatársaira vonatkoztatja, akik valamennyien nagy kedvvel és szeretettel végezték munkájukat.

Hankiss János államtitkár a legnagyobb meglepéssel távozott Ujvidékről

Nagy érdeklődéssel tekintette meg az ujvidéki kulturális intézményeket

Dr. Hankiss János államtitkár, egyetemi tanár — mint azt már jelentettük — rövid félnapos ujvidéki tartózkodása során időt szakított magának arra, hogy az összes ujvidéki kulturális intézményeket megtekintse.

Látogatásai során elsősorban a Keleti Kereskedelmi Főiskolán volt, ahol dr. Urbányi János igazgató fogadta.

és az ő vezetésével megtekintette dr. Király Sándor és dr. Julow Jenő professzorok tanszékeit is. Az államtitkár a Főiskolán szállott meg és délután rövid időt ott pihent meg.

Hosszabb ideig tartott a DMKSZ központi irodájában tett látogatása. Az államtitkár és kíséretének tagjait itt Krámer Gyula felsőházi tag, a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség elnöke fogadta.

Hankiss János államtitkár huzamosabb időt töltött a Szövetségben és nagy érdeklődéssel tekintette meg annak adminisztrációs, népművelési, sajtó- és szórányszervezőit. Az államtitkárnak Kramer Gyula elnök, dr. Hegedűs László igazgató és az egyes osztályvezetők nyújtottak ismertetőt a DMKSZ sokirányú tevékenységéről.

Közel egyórás látogatása után Hankiss János államtitkár

a legteljesebb elismerését nyilvánította a DMKSZ vezetőségének és hangsúlyozta, hogy eddigi kedvező véleményét a Szövetségről a látogatás csak megerősítik.

Délután a Darányi-telepről visszajöve a Délvidéki Szépművészeti Céh otthonát tekintette meg, ahol a művészek élén Baranyi Károly fogadta és kalauzolta az államtitkárt. Innen a Polgári Magyar Daloskör otthonába folytatták útjukat, ahol Becskeházy Sándor elnök és Szűcs Ferenc baikkigazgató, alelnök fogadták. Innen az Alkotmány-utcába hajtottak, ahol a Refor-

mátus Olvasóköri Horváth Lajos orsz. képviselő, elnök üdvözölte az államtitkárt. Majd a Katolikus Otthont tekintette meg, ahonnan a Baross Szövetség ujvidéki fiókjának helyiségeibe ment.

A Baross Szövetség ünnepséget rendezett

tiszteletére, amelyen teljes számban megjelent a vezetőség, azonkívül nagy számban voltak jelen a szövetség tagjai is. Hankiss János államtitkár a Baross Szövetség nevében Horváth Ferenc elnök üdvözölte keresetlen szavakkal. Az államtitkár az üdvözlésre válaszolva méltatta a Baross Szövetség kulturális tevékenységét és további sikereket kívánt a vezetőségnek.

Délután még a Levente Otthonba látogatott el dr. Hankiss János államtitkár, ahol a népművelési bizottság által a leánytelepért rendezett főzőtanfolyamot tekintette meg.

Itt özv. Perler Antalné leánytelep kerületi vezető, a tanfolyam vezetője üdvözölte.

Az előadás után dr. Hankiss János államtitkár, vitéz dr. Nagy Miklós polgármester és Varga János népművelési titkár kíséretében a Konzervatóriumba ment, ahol dr. Kiss Lajos igazgató éppen előadást tartott. A konzervatórium megtekintése után röviden megvacorázott az államtitkár és még egyszer kiatózott a Darányi-telepre, ahol a

Gazdakör helyiségében megnyitotta a gazdasági szaktanfolyamot. A megnyitás után autóján kiment a pályaudvarra, ahova épen egy perccel az esti személyvonat indulása előtt megérkezett. Anyai ideje azonban még volt, hogy

a legteljesebb elismerését juttassa kifejezésre mindazok felett, amelyeket Ujvidéken látott és tapasztalt.

Ötévi dologháza ítélték Tatics Milinov ujvidéki szélhámost

Az ítélet jogerős

Érdekes ügyben ítélték a szegedi ítélőtábla Elemj tanácsa. Egy ujvidéki ötven év körüli napszámos ember volt a vádlott: Tatics Milinov, akinek az ügyét az ujvidéki törvényszék tárgyalta már több mint egy esztendője. Hogy az ítéletábla elé miért került aránylag ilyen soká az ügy felelővételre, annak oka az volt, hogy a Tatics Milinov előéletére vonatkozó iratokat igen nehéz volt beszerezni. Tatics Milinov ugyanis olyan sokszor volt már büntetve, hogy

maga sem emlékezik bűncselekményeinek és büntetéseinek számára

s a bíróság előtt összekavarta viharos multjának dolgait. Még legutóbbi bűncselekményeire sem emlékezik vissza pontosan, s azt sem tudja, hogy előzőleg, legutóbb milyen büntetést miatt ült. A magyar és szerb s újra magyar igazság-

szolgáltatás minden fórumával találkozott már ötven esztendő alatt és

a sok börtönlevegő öreg emberré sorvasztotta.

Tatics Milinov lopott, rabolt, sőt gyilkolt is már, s egyszer a szerb igazságszolgáltatás halálra is ítélté, de valahogy megmenekült a végrehajtás elől. Többrendbeli büntetései között volt egy érdekes mániája. Rendszerint olyan disznókat és marhákat adott el, melyek a valóságban nem léteztek. Mint áfföldbirtokos bejárta a környéket, gazdákhöz, hentesekhez, kereskedőkhöz kopogtatott be, aztán árulta a jószágot. Disznófalkákat, s teheneiket bocsájított áruba, s ha hitelt adtak szavának, fölvetette az előleget, sőt a vételár jelentős részét is...

Legutóbbi üzelvei miatt, amelyeket szintén nemlétező disznófalkával az utóbbi hónapok alatt

Ritkán akad ilyen értékes és szakszerűen összeválogatott gyűjtemény.

Banner dr. kijelentette, hogy 1942. év folyamán Zenta közelében folytattak ásatásokat az itt gyűjtött múzeumi anyagot most rendezik s a rendezés után szintén a Bácskai Múzeum gyűjteményét lesz hivat-

va gyarapítani. Ezután dr. Frey Imre törvényszéki bíró olvasta fel a régi és a jugoszláv megszállás alatti történelmi társulat munkájának ismeretét. Isten áldását kérte a múzeum munkájára, majd dr. Cserta Péter a város közönsége nevében átvette és megnyitottnak nyilvánította a Bácskai Múzeumot.

Csak még
2 napig
láthatja ezt a
CSODA REVUEI
a
TROPIKUS
EXPRESST
a Levente Otthonban
Siessen jegyét megváltani.
Nagyszerű!
Elsőrangú!
Pyramidális!

Jegyelővétel d. e. 10-1-ig és d. u. 3 óráig a Levente Otthonban. Tel. 32-38.

Reggeli Ujság

Ezen utalvány felmutatója
50% o

kedvezményben részesül a Tropikus Express előadásain a Levente Otthonban.

Kérem kivágni!

Ujvidéken követelt el, a törvényszék elé került és — mint annak idején közöltük — az ujvidéki törvényszék többrendbeli csalás bűntette címén

kétévi fegyházra ítélte.

A táblai tárgyalás menetét nagyon meglehette az a körülmény, hogy Tatics Milinov egyetlen szót se tud magyarul, s csak tolmács útján folytathatott le kihallgatását. Mindeme nehézségek dacára, igazolást nyert Tatics Milinov bűnössége, s tekintettel előző, többszörösen büntetett életére, az Elemj tanács megszigorította büntetését. Tatics Milinovot a minősítés meghagyása mellett, szigorított dologháza ítélté, melynek

legrövidebb időtartama öt év.

Az ítélet jogerős.

Légítámadás Berlin ellen

A MUNKÁSNEGYEDEKBEK NAGY KÁROK KELETKEZTEK ÉS SZAMOS MŰEMLEK MEGSEMISÜLT

Berlinből jelentik: Hétfőn az esti órákban brit bombázók teljesen barátságos időjárásban támadást intéztek Berlin ellen. A súlyos támadás következtében a birodalmi főváros számos kerületében, különösen a munkásnegyedekben nagy károk és emberéletben veszteségek keletkeztek. Ezenkívül jelentések érkeztek pótolhatatlan művészet-történeti épületek megsemmisüléséről és egyes semleges államok követségi épületeinek megrongálódásáról is. A tüzoltók, az öngély-szervezetek, valamint a birodalmi főváros lakossága a támadás alatt mintaszerű bajtársasággal látott hozzá az oltási és eltakarítási munkákhoz.

HALLÓ!

Az Interinf jelentése szerint Szamosz sziget helyőrsége hétfőn reggel 10 óra 30 perckor megadta magát. A Dodekanesz szigetcsoportnak az volt utolsó Badoglió-angolszász megszállás alatt levő szigete. Ezzel az angolok egész támaszpont rendszerre és a hozzájuk csatlakozott Badoglió-csapatok az Égei tengeren német hatalmi körzetbe kerültek.

A Német TI hivatalos jelentése szerint Jurcsák Béla közellátási államtitkár a német kormány vendégként néhány napot Berlinben töltött, fontos élelmiszer- és mezőgazdasági berendezések megtekintése céljából. Jurcsák államtitkár a német élelmiszer-minisztérium vezetőjének meghívására a minisztérium dísztermében meghívott vendégek előtt előadást tartott a magyarországi ellátási politika feladatairól és céljairól. Jurcsák Béla államtitkár Hitler a német Sasrend nagykeresztjével tüntette ki, amit Backe államtitkár nyújtott át neki.

Revalban a görög katolikus metropolita az ottani székesegyházban beszédet mondott és ebben hangzottatja, hogy az észak nem kér a szovjet „felszabadításából”. Megdöbbenéssel vették tudomásul Esztországban, hogy a moszkvai konferencián a kishívekről nem esett szó. Az észak nép sohasem akar Szovjetországhoz tartozni.

A Német TI ismerteti az Exchange bosztoni jelentését, amely szerint Standley tengernagy az Egyesült Államok volt moszkvai nagykövete egy beszédében kijelentette, okkal tétellezi fel, hogy Sztalin a német gyárakból milliószámra fog német munkásokat igényelni, hogy ezeket a szovjetunióban felhasználja.

Libanon államelnökét és kormányának tagjait, amelyeket a francia főbiztos e hónap elején letartóztatott, szabadon bocsátották és tegnap már vissza is érkezett Beirutba.

A Bud. Tud. Aberdenből származó értesülése szerint Anglia délnyugati részének polgári kiürítése után most hasonló intézkedéseket fogantatottanak Skócia északi részében is. A kiürített területeken gyakorlótereket létesítenek amerikai csapatok számára.

Isztria félszigetének a kommunizáltól történt megtisztítása után a német csapatok Póla közelében egy bányában 24 holttestet találtak. A szomszédos községek lakói elmondták, hogy ezeket kommunisták hurcolták el és lökték agyon. A meggyilkoltak mind olasz földmivesek voltak.

Hivatalos német közlemény szerint a birodalmi vasutakon átmenetileg különféle gyors-, sebes- és személyvonatok forgalma megszűnik, mert a vasúthálózat az őszi forgalom következtében túl van terhelve.

Reinhardt a német pénzügyminisztérium államtitkára az adóhivatali vezetők előtt mondott beszédében hangzottatja, hogy az 1942. évben Németországban 68.7 milliárd márka volt az adók és egyéb állami jövedelmekből eredő bevétel. Az 1943. év első felében pedig további 343 millió márkával volt több az adóbevétel, mint 1942 első felében.

Ügéfő verseny

BUDAPEST, X. Kerepesi út 9.
(Keleti pályaudvarral szemben)
NOVEMBER 24. 27 ÉS 28-AN
délután 2 órai kezdettel.

Ének:
KELLY ANNA
tánc:
Lánczy Edit
kétórás kacagás:
Pécsi öregdiákok
konferál:
Dr. Legényei József
rendezi:
az újvidéki Bajlársi Szolgálat
vasárnap 28-án délután és
este a Levente Otthonban
Jegyek IBUSZ-nál. Tel. 24-24.

Újvidék közgazdasági életéről beszéltek a MÉP ülésén

Dr. Gyarmathy Imre városi tanácsnok előadása

A Magyar Élet Pártja újvidéki szervezete Ábrahám János elnökle mellett hétfőn este értekezletet tartott. E rendszeres hétfői értekezlet keretén belül Dr. Gyarmathy Imre városi közgazdasági és pénzügyi tanácsnok „Szemelvények Újvidék város közgazdaságából” címen igen érdekes előadást tartott. Előadása során kitért a város gazdasági fellendítésére amely az elmúlt kétezrendő folyamán kézzelfoghatólag tapasztalható. Újvidék városa 2500 hold beépített területén 301 utca és 8509 ház van ebből 5221, az új ház. A városi parkok területe 61 hold. Az iparosok száma 2080, a gyáraké pedig 65, amelyek több mint 3000 munkást foglalkoztatnak. Előadása további során bejelentette, hogy a kisipari hitelakció végre befejező stádiumba jutott és ehhez az állam 60.000 pengővel járult hozzá az iparügyminisztérium keresztül. A hitel keretét 400-1000-1500, sőt indokolt esetben 2000, pengőig emelték fel, úgyhogy az erre rászoruló kisiparosoknak lehetővé tesszik, hogy üzletmenetüket fejlesszék. A gázgyárral kapcsolatosan rámutatott arra, hogy azt a város közönsége javára fejleszteni kell, mert az egymillió köbméter gázon kívül a gyár évi 350 vagon szenet feldolgoz, amelyből 260 vagon koksz és 14 vagon a kátrány. A város közönsége évente körülbelül 200 vagon kokszot fogyaszt, ebből a termelésből és így a gázgyár a város tüzelőanyag szükségletének egyrészt fedez. Bejelentette továbbá, hogy a dunaparti rendezésének tervei elkészültek és annak megvalósítására hamarosan sor kerül. Az utcák kövezése már javában folyik az ármentesítő társulat átszervezésével kapcsolatosan a nagyréteg bekapcsolják a termelésbe és 1350 kat. hold válik megművelhetővé. A z átkelő forgalom szabályozása és olcsóbbá tétele folyamatban van. A továbbiakban Dr. Gyarmathy Imre az állattenyésztés fokozásának szükségességére mutatott rá és felhívta a jelenlevő gazdák figyelmét arra, hogy több felfejtődés takarmányt termeljenek, mert az állatok minőségét csakis fokozottabb és jobb takarmány termesztésével lehet felfokozni.

A nemzeti szabadjutó ügyében bejelentette, hogy a terület erre a célra biztosítva van és a kikötő működését megkezdte. A kikötő for-

galma határozott emelkedést mutat, mert az 1942 évi 1688 vagonnal szemben a kikötő ebben az évben 2200 vagonot forgalmazott. A vágóhid építésére vonatkozó tervek is készen vannak, azonban ezek megvalósítására csak később kerül sor. Befejezőjében a tanácsnok kérte a pértvezetőséget valamint az egész újvidéki társadalom támogatását, hogy a város vezetősége nehéz munkáját továbbra is zökkenés mentesen folytathassa a város lakosságának javára.

Ábrahám János elnök társelnök megköszönte Dr. Gyarmathy Imre hasznos és ismeretterjesztő előadását és kérte, hogy a jövőben is szenteljen ilyen célra egy-egy órát. Az előadás után a hozzászólások során Hrubiny Dezső kerületi titkár tenyészszőlők és egyéb tenyészállatoknak a földművelésügyi minisztérium akciója keretében való szorgalmazását javasolta, oly módon, hogy a gazdatársadalom körében erre nagyobb propagandát kellene kifejteni, miután az állattalomány fejlesztése és felszaporítása nemzetgazdasági érdek. Ugyancsak fontos nemzetgazdasági szempontból, angolatenyésztő szövetkezetnek, közjóléti szövetkezeti alapon való megszervezése, ami különösen a kisemberek életszínvonalát emelné nagyban. Molnár Károly III. ker. elnökhelyettes a burgonyaellátás biztosításának érdekében szólalt fel, kérve, hogy a város vezetősége hasson oda, hogy a város szegény lakosságának téli burgonya szükséglete biztosítható legyen.

Knézy Péter elnökhelyettes a baromfitenyésztés fellendülése érdekében baromfikeltető állomások létesítését indítványozta.

Az értekezlet több hozzászólás után véget ért.

ELSŐRENDŰ KISZOLGÁLÁS

A szállodai londiner kopogtat egy ajtón.

— Mi az? — kérdi dühösen belülről a vendég.

— Csak azt akartam megkérdezni, hogy hátkor óhajt-e uraságod felkelni, vagy hétkor?

— Az ördög vigye el magukat, megmondtam, hogy ötökor keltsenek! Most hány óra van?

— Nyolc.

HIREK

— Ügyeletes szolgálat Újvidéken a Városi Orvosi Központi Rendelőben 1943 november 20-27-ig. Ügyeletes orvos: Dr. Bauer József, II. Rákóczi Ferenc u. 71. szám, tel. 26-84. Ügyeletes gyógyszerárak: Grossinger Károly, Mussolini u. 30, tel. 27-40. Popovits István, II. Rákóczi Ferenc út 124, tel. 33-74. Mentők és tűzoltók: Andrassy utca 12, tel. 33-22.

— Kinevezések és áthelyezések a segédjegyzői és községi írnoki karban. A vármegyei hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy a megye alispánja Imrei Ferenc monostorszei segéd jegyzőt Kelebia községhez áthelyezte, Szirmay Imre kerényi lakost. Kerény községhez és Bujdosó Illés temerini lakost Temerin községhez segédjegyzővé kinevezte. Kinevezte továbbá az alispán Vida Imre Endre zombori lakost Ósód községhez és Merényi Ferenc tataházi lakost Tataháza községhez községi írnoknak.

— Üzenet valahova Oroszországba. Steinbach Pál honvédnek, tábori postaszám K 628 úzeni felelője, hogy a gyermekekkel együtt jól van, valamennyien egészségesek. A Reggeli Újságot megindította címére és a lap útján már most kellemes karácsonyi üzeneket kíván a maga és két leánykája, valamint fivére Saoyi nevétlen.

— Vízállás. A Duna Maháscstól lefelé epad, másutt árad. Igen alacsony vízállás. Mai dunai vízállások: Scherding 136, Passau 218, Struden 111, Krems 142, Bécs 132, Pozsony 152, Gőnyű 69, Komárom 96, Esztergom 95, Budapest 125, Pécs 104, Baja 161, Mohács 184, Bezdán 228, Gombos 198, Palánka 185, Újvidék 254. — A Tisza mai vízállása: Tekeháza 46, Tiszaujlak 76, Váserosnámány 140, Tokaj 215, Tiszafüred 215, Szolnok 212, Csongrád 204, Szeged 244, Zenta 128, Títel 166.

— Halálos ítélet Beregszászon. A beregszászi törvényszék, mint röglőntető bíróság, kétél általi halálra ítélte Sipos Sándort, aki éjjeli mulatozás közben késéssel szíven szúrta Szász Károly 38 éves tarpai lakost. A halálra ítélt kegyelmet kért.

— Halálos szénegzmérgezést szenvedett Dohnányi Ernő szobalánya. Budapestről jelentik: Dohnányi Ernő zongoraművész hűvösvölgyi villájában Bogár Róza 20 éves szobalány észrevette, hogy a kazánház füstelvezető kőmélye eldugult és emiatt füst terjed a konyhában és a szobákban. Egyedül lement a kazánházba, hogy megnézze mi okozta a bajt. A többi alkalmazottnak feltűnt távolmaradása és lesiettek a pincébe. Ott a kazánház mellett a földön fekvő eszméletlenül találták Bogár Rózát. A mentőket hívták, de mire kiértek, a szerencsétlen leány már meghalt. A rendőrorvos megállapította, hogy a központi fűtés kazánjából kiáramló mérges szénegz ölte meg a fiatal szobalányt.

— Új „villanyrendőrök” szereltek föl Budapestet. A főváros és a rendőrség közlekedési osztálya már régebben elhatározta, hogy a Szent István-körút és Károly király-út több keresztelésénél új forgalomirányító „villanyrendőrök” szereltek fel. Anyagbeszerzési nehézségek miatt a szerelés mindaddig késleltetett szenvedett, most azonban a Nagykörúton 4 helyen, a Kiskörúton pedig 3 helyen felállították a közlekedési jelzőberendezéseket. A károlykörtúti „villanyrendőröknek” külön érdekességük, hogy nem a járdaszélen, hanem az úttest közepén nyertek elhelyezést.

Pro patria!

Hazája védelmében
hősi halált halt**Turucz János**
határvadász őrvezetőNovember 22-én temel-
ték el a fellel római ka-
tolikus temetőben nagy
részvétellel.

Katonai kitüntetések. A Kormányzó Ur vitéz Gyimesy Ferenc és vitéz kisbarankai Farkas Ferenc altábornagynak a magyar Érdemrend középkeresztjéhez a csillagot adományozta. A magyar Érdemrend középkeresztjét vitéz Kudráczy István vezérőrnagy, tiszti keresztjét Kalkó Gyula vk. ezredes, Marton Dónes és vitéz Lajtay János ezredes, a magyar Érdemrend lovagkeresztjét Czebe Elemér alezredes és vitéz Somogyváry Gyula tartalékos százados kapta. A Kormányzó Ur ugyancsak a magyar Érdemrend lovagkeresztjét adományozta Gruber Artur ezredesnek, Miklós Gyula vk. őrnagynak, Malatinszki-Petrovics Miklós hb. alezredesnek és Hanthly Jenő ny. g. alezredesnek.

UJVIDÉKI RÉGI ÉS ÚJ TÜZ-HARCOSOK FIGYELMÉBE! A régi és új tűzharcosok jó fizetéssel elhelyezkedést nyerhetnek könnyű munkára. Jelentkezéseket egész napon át a Tűzharcos Otthonban (Országzászló-tér 2) fogadják el.

Fogsor, kenyér és lisztjegyek vesztek el Ujvidéken. Szombaton a Magyar utcában egy szegény kifutó elvesztett egy felső fogsort. Kéri a megtalálót, juttassa el Hegedűs Jánoshoz, Alkotmány utca 52. szám alá. — A Kossuth Lajos utca és a Lövész utca közötti útvonalon esetleg a villamoson elveszett három kenyérből levágott lisztjegy. A becsületos megtalálót kéri, juttassa el Szigethy Jánoséhoz, Lövész utca 36. szám alá. — Pénteken az új Buza-téren elveszett három kenyérből és egy pótljegy. Kéri a becsületos megtalálót, juttassa el a jegyeket Kéki Nándorhoz, Szentlelki Kornél-utca 19. szám alá.

ITT AZ IDŐ, hogy felvételeit albumba ragassza és rendezze. Albumok nagy választékban B. GÉZA fotó- és kinószaküzletében, Hitler út 11.

Halálos ítélet végrehajtása a fővárosban. Budapestről jelentik: A pestvidéki törvényszék rögtönítélő tanácsa ítéletére végrehajtották a halálbüntetést Weinberger Nándor 36 éves péksegéden, aki Mogyoródon az elsötétítés idején egy lakásból ruhaneműt és zsebórát lopott.

A Tropikus Express búcsúelőadása Ujvidéken. Még két napig vendégszerpelel Ujvidéken a Tropikus Express című látványos revü produkció és már csak kétszer van alkalmunk látni a közönségnek a nagyszerű műsorszámokat. Az utolsó előadásokra a Tropikus Express igazgatósága rendkívüli kedvezményre határozta el magát. A kedvezményben a Reggeli Újság minden olvasója olyképen részesül, hogy a lapunk mai számában megjelenő szelvény kivágása ellenében 50 százalékos belépődíjkezdményt kap, azaz jegyét fél áron válthatja meg a Levante Otthon pénztáránál. A kedvezményes jegyszelvényt a Tropikus Express mai közléménye alatt találhatják meg olvasóink.

ÜZEN A MULT
November 24.

MA 100 ÉVE, 1843. november 24-én született Thalhoffer Lajos, orvos, neves anatómusunk, egyetemi tanár, a Tud. Akadémia tagja. Pesten végezte tanulmányait és már mint ötödéves Balassa oldala mellett mint fizetéses műtőnövendék dolgozott. Azután Jendrassik mellett működött mint élettani asszisztens. 1872-ben magántanárként a szövettanból. A zsírfelszívódásokról írt értekezletét, mely külföldi méltánylásban is részesült, a Tud. Akadémia kiadta. Ugyanezen évben az állatorvosi akadémián, mint rendes tanár működött. Az ő indítványára szüntették be itt a németnyelvű előadásokat. 1881-ben a bpesti orvosi fakultáson ny. rendkívüli tanárrá nevezték ki a szövettanból. 1881-ben kir. tanácsosi címet nyert. Lenhossék halála után (1890) ny. rendes tanárrá nevezték ki. 1896-ban a vaskoronarenddel tüntették ki és 1891-ben a Tud. Akadémia rendes tagjává választotta. Kiváló érdemeit szerzett azáltal, hogy az állatorvosi akadémián mint első tanított rendszeresen szövettan és bevezette a mikroszkopikus vizsgálatot. Nagyszabású irodalmi munkásságát fejtette ki. Értekezései németnyelvű szaklapokban és önállóan jelentek meg.

MA 100 ÉVE, 1843. november 24-én született Brankovics György neves lapszerkesztőnk, ki előbb jogot tanult, majd a katonai pályára lépett, de ezt később ott hagyta. Végül egész életét az irodalomnak és újságszerkesztésnek szentelte. 1868-ban kezdett írni és azóta több ezer cikket, tárcát, esztétikai tanulmányt, vezércikket, elbeszélést, verset írt a fővárosi és vidéki lapokban. Szerkesztette többek között a Budapest c. képes politikai napilapot és humoros társlapját, az Új Budapestet, a Képes Családi Lapokat, valamint több naptárt. Írt több regényt: Közhonvéd, A pénz; elbeszéléseket: a Hőpelyhek; ifjúsági iratokat: Tündérmesék, Képes mesék; korrajzot: A mi hőseink; esztétikai dolgozatokat: Shakespeare jellemképei. Az életből az életnek. Végül lefordította Rudolf trónörökös könyvét: Utazás a Keleten.

MA 75 ÉVE, 1868. november 24-én meghalt Girk György pécsi püspök, ki előbb mint kalocsai kánonok működött, majd 1852-ben pécsi püspökké nevezték ki. Itt gyermekszemináriumot alapított, megyei zsinatot tartott és meghonosította az irgalmas néneket. Főműve: Sermones latini.

— O — S

Az Osservatore Romano közli az idei karácsonyi misék rendjét. Rómából jelentik: Az Osservatore Romano közli a pápai útmutatásokat a hagyományos karácsonyi éjféli misék megtartására vonatkozóan. Az oltár-országokban, hol elsötétítés van, a karácsonyi misét úgy lehet tartani, hogy az még elsötétítés előtt voget érjen. Mind a lelkészek, mind pedig az áldozni akarók kötelesek a mise előtt négy órát böjtölni.

Ullrich Gyula nagysikerű előadása a Baross Szövetségben. Hétfőn este a rendes Baross összejövetelen Ullrich Gyula városi tanácsnok, az eiszfoku iparhatóság vezetője tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást az iparjogviszonyok kiadásáról. Előadása után élénk vita indult meg, amelynek során Dániel András, Bukovicszky Ferenc, Gulácsi Andor, Molnár Károly, Becskéhy Sándor, Bartha Géza és Wissinger Károly szólaltak fel. A hétfő esti Baross összejövetelek iránt egyre nagyobb érdeklődés nyilvánul meg.

Agy- és szívérelmeszesedésben szenvedőknek reggel felkeléskor egy fél pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz — a legkisebb erőlködés nélkül — igen könnyű székürülést biztosít, a gyomor és a belek működését pedig továbbra is előmozdítja és kioldóító anyagcserét hoz létre. Kérdezze meg orvosát!

Súlyos ítéletek árdragítás miatt a topolyai járásban. Dudás Imre topolyai nyomdászsegéd két sertést vásárolt továbbhizlaltatásra, de még aznap levágta engedély nélkül és mintegy 80 kg. zsírszalonnát és 60 kg. sertéshúst adott át két budapesti lakosnak 7 pengős különkénti árban. A bíróság Dudást három hónapi fogházra és 2 évi politikai jogvesztésre ítélte, a bűn-
jelként lefoglalt zsírszalonnát és húst pedig elkobozta. — Csányi Károly csantavéri pékmeister az egységes kenyér kilóját egy pengőért adta el, a hatóságilag megállapított 38 fillér helyett. A bíróság jogerősen egy hónapi fogházra és 2 évi hivatalvesztésre ítélte Csányi Károlyt. — Korbity István 40 éves szabadkai lakos a topolyai vásáron egy pár fekete bőr pucsert 100 pengőt kért. A bíróság jogerősen egy hónapi fogházra, 2 évi hivatal és politikai jogvesztésre ítélte.

Milyen tél jöhet Középeurópában? A hideg telek Európában a középázsiai légtömegek áthúzóda okozza. Ezek tavaly nem érték el Középeurópát, most azonban kilátás van erre egy svájci időjárás-szakértő szerint. A svájci meteorológus úgy véli, hogy az idei tél keménysége a napfoltevékenységtől is függ. A napfoltok 11 évenként teljesen eltűnnek és ilyen napfoltszegény évre jövöre, vagy 1945-ben kerülhet sor. A napfoltminimumot megelőző két évig rendszerint nagy a szárazság. Az idei őszi szárazsághoz hasonló Középeurópában már 20 éve nem volt. Az idén valószínűleg normális, vagy annál csak valamivel hidegebb tél várható. A három téli hónap közül az egyik még enyhe is lehet, ha a másik két hónap hideg, vagy igen hideg. Ez az eset az idén felette valószínű.

Légi posta a XV. században. 1475-ben létezett egy „ágyúgolyó-posta”, amikor ugyanis Bátor Károly a rajnamenti Neuss várat vette ostrom alá. A baráti kölni sereg és az ostromlott vár között helyezkedett el Károly tábora, amelyen keresztül a kölniek belül kifűrt ágyúgolyót löttek a várba. Az ágyúgolyók belsejében levelek voltak. Az ostromlottak ugyanilyen „légi” úton küldték vissza üzeneteiket. Egy teljes hónapig működött ez az „ágyúgolyó-posta”, míg végül is a vár fel nem szabadult.

MI AZ OKA A KÖZMONDÁSOS ŐSZI LÉGYHULLÁSNAK? A legyek korántsem természetes halált halnak, hanem tömegmérgezésben pusztulnak el. A mérkezés okozója egy parányi gomba, mely finom, láthatatlan por alakjában száll a levegőben és a légy testének szőröcskéire rakódik le. A légyzervek útján a gombák innen a testbe kerülnek, ahol gyorsan elszaporodnak és belülről az egészet felmészlik, úgyhogy csak a mintegy fehér lisztporral bevont külső váz marad meg. Ez a por ismét más legyeket fertőz meg és így néhány nap alatt a legyek milliói hullanak el. Felmerül a kérdés, nem lehetne-e a légyölő gombát nyárra elraktározni?

HITEL

NEMZETPOLITIKAI SZEMLE

a novemberi szám tartalmából:

MILES TRANSYLVANICUS:

A román lalkosság fejlődése a bécsi döntés óta

VAKÁR TIBOR:

Az új kolozsvári városháza

JUHÁSZ ISTVÁN:

Délerdélyi iskolánk és a románység

CSIZMADIA ANDOR:

Szociális város — szociális Kolozsvár

Magyar Figyelő:

Apor Péter az erdélyiek régi nyájasságáról — Az erdélyiség, változatai és újabb kérdései — A népiesség válsága — Tisztasági vizsgálatok két városban

SZEMLE: Erdélyi újságíró-szemle

Szerkesztik: ALBRECHT DEZSŐ,

KEKI BÉLA, VENCZEL JÓZSEF,

VITA SÁNDOR. Előfizetés egy évre

20 P. Egyes szám ára 2 P. Szer-

kesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Mátyás király-tér 5. I. Posta-

csek 72.809.

Megjelenik havonta

Bácsföldvári hírek. Az érseki hatóság a Keserűtelekre plébánosnak kinevezett Kiss Gábor káplán helyére Komáromy András káplánt helyezte át Kishegyesről, aki új állomáshelyét már elfoglalta. — A leánytelek szombaton este a leventeotthon színházteremben Zrinyi Ilona emlékestet rendeznek. Dr. Varga főjegyzőné rendezésében előadják a Munkács asztal-nyája című történelmi színművet, ezenkívül költemények és kurucnóták is előadásra kerülnek az emlékest keretében. — A kecskeméti mezőgazdasági kamara a 16—24 éves gazdafiak részére Kecskeméten 2 éves kertmunkásképző tanfolyamot rendez. A tanfolyam teljesen ingyenes és a tanulók havi zsebpénzt is kapnak. Az előjáróság felhívja a tanulni akaró gazdafiakat, hogy a tanfolyamra minél többen jelentkezzenek Dr. Varga főjegyzőnél, aki mindenre nézve felvilágosítással szolgál. Jelentkezni december 31-ig lehet.

Munkát, alkalmazást kaphatnak. A M. Kir. Állami Munkaközvetítő Hivatalnál, Vak Bottyán u. 2. (földmunkásbörze épület). Férfiak: Helyben: 1 tisztviselő, 2 lakatos, 2 vasztergályos, 1 géplakatos, 3 kovács, 3 asztalos, 2 faesztergályos, 3 bogár, 1 kárpfő, 2 szabó, 1 borbély, 10 utcaseprő, 1 szolga, 2 kocsis. Vidékre: 2 gazd. cseléd, 1 asztalos, 2 faesztergályos, 1 sütő. — Nők helyben: 3 intézeti takarítónő, 2 intézeti mindenesleány, 4 főzömlő, 10 mindenesleány, 6 bejárónő. — Tanoncok: helyben: 1 fogtechnikus, 1 frögépműszerész, 1 fazekas és kályhás, 3 asztalos, 1 károitos, 3 szabó, 1 sütő, 1 szobafestő, 1 kéményseprő, 1 lakatos.

Meghívó!

A csurogi Halászati Szövetkezet 1943. évi december hó 8-án d. e. 9 órai kezdettel a szövetkezet helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a szövetkezet összes tagjait ezennel meghívom.

Csurog, 1943. nov. hó. 16-án.

ELNÖK.

Napirend:

1. 5 igazgatósági tag választása.
2. 5 felügyelőbizottsági tag választása.
3. Határozat a szövetkezet további működésének módzatairól.
4. Esetleges indítványok. 13287

Futball-eredmények

UJVERBÁSZ: Óbecsei Bocskai—Cukorgyári SE 1:1 (1:0). NB II. mérkőzés játékevezető: Huszka. Kisszámú, de arról hangosabb közönség előtt erős pálya durvaságig menő küzdelmet vívott a két csapat. A játék elfajulásáért részben a játékevezető is hibás, mert felesleges vitáival az amúgy is fellingerelt közönség türelmét még inkább feltűzette. Az első féldőben a vendégcsapat erősen támad és szép játékkal állandóan ellenfele téréföldjére folyik a játék, míg végül Koós a 16. percben védhetetlen lövéssel megszerezte csapatának a vezető gólt. Továbbra is a becsiek maradnak támadásban, de a cukorgyári védelem ellen Pázmánnyal mindenkor a helyén van. A játék a féldő végéig a becsiek fölényével folyik. Szünet után a játék lepe teljesen megváltozik. A támadást a hazai csapat indítja el és azt a játék végéig meg is tartja, de gólokban nem tudja fölényét kifejezésre juttatni. Már mindenkori beletörődik a becsiek győzelmébe, de Jánosi a 44. percben megjelölt szabadrugást védhetetlen lövéssel góllá értékesíti és ezzel az oly fontos pontot csapatának megszerzi.

A mezőny legjobb embere Pázmány volt, aki úgy a védelemben, mint a támadásban elsőrangú nyújtott. Kívülre még Keresztes és Almási a védelemben, a csatársorban pedig Jánosi volt jó. A vendégcsapatból szintén a védelem, különösen Szamosi volt nagyon jó, de jól játszott Mihályfi II. és Koós is. Huszka játékevezető több hibát követett el és téves ítéleteivel mindkét felet egyformán sújtotta. A csapatok a következő felállításban vettek fel a küzdelmet: **UCSE:** Ruzmann, Almási, Pázmány, Fejsza, Keresztes, Momesilló, Petrity, Dénes I, Ménessy, Möriz, Jánosi. **Bocskai:** Tarhai, Szamosi, Kápolai, Ferencz, Mihályfi II, Radics, Koós, Molnár, Nagy, Csizmár, Bertók.

Szabadkai csapatok az élen

A Szabadkai AFC az őszi bajnok az NB III. bácskai csoportjában

A Nemzeti Bajnokság III. osztályának bácskai csoportjában befejezéshez közeledik az őszi bajnokság. Az őszi első körű mérkőzés már el is dőlt. A Szabadkai AFC vasárnapi újvidéki győzelmével biztosította magának a vezető helyet, miután a Bácska saját pályáján leadott egy pontot és most már nem hozhatja be riválisát. Két szabadkai csapat áll az élen és a bajnok előreláthatólag közülük kerül ki. A szabadkaiakat a zombori csapatok követik szinte egyenlő pontszámmal. Újvidék csak Baja után következik a bajnoki táblázaton. Az Újvidéki AC II. csapata, amely sokáig az élcsoporthoz tartozta magát, lecsúszott és az Újvidéki VAK mögé került. Vasárnap az Adai SC is megszerezte első pontját, de változatlanul továbbra is az utolsó helyen áll.

A vasárnapi eredmények a következők:
Újvidéken: Szabadkai AFC—Újvidéki II, 4:1 (2:0).
Zomborban: Újvidéki VAK—Zombori SE 4:1 (2:1). Az újvidéki vasutasok győzelmükkel szintén nagy szolgálatot tettek a szabadkaiaknak, mert a Zombori SE most már nem szólhat be az őszi első körbe.
Temeriben: Temerini TC—Zombori MÁV 3:2 (1:1). A Temerini TC meglepően jól játszott és megérdemelten győzte le erős ellenfelét. A vezetést a zombori vasutasok szerezték meg

Husztli révén. A féldő 29. percéig Bajac egyenlített, a II. féldőben Varga két gólt lőtt és 3:1 arányú vezetéshoz juttatta csapatát. Közvetlenül a mérkőzés befejezése előtt Husztli szépített az eredményen.

Zomborban: Zombori TK—Szabadkai SE 7:0 (3:0).

Szabadkán: Bácska—Bajai TISE 2:2 (2:1).

Jánoshalmán: Jánoshalmi SE—Adai SC 1:1 (1:1). Az adaiak első pontjukat szerezték meg.

Kulán: Kulai AFC — Bácsalmási MOVE elmaradt, mert a vendégcsapat nem jelent meg. A két pontot gólarány nélkül előreláthatólag a Kulai AFC javára igazolják. Ennek beszámításával a bajnoki táblázat állása a következő:

1. SzAFC	13 11 0 2 44:13 22
2. Bácska	12 8 2 2 36:17 18
3. Zombori SE	13 8 1 4 23:20 17
4. MOVE ZTK	12 7 1 4 36:21 15
5. Zombori MÁV	12 7 1 4 40:28 15
6. Bajai TISE	12 7 1 4 33:24 15
7. UVAK	12 6 1 5 36:22 13
8. UAC II.	12 6 0 6 24:18 12
9. Bezdáni SE	12 5 2 5 24:22 12
10. Kulai AFC	12 4 3 5 22:26 11
11. MOVE Sport	12 5 0 7 26:33 10
12. Jánoshalmi SE	12 3 2 7 18:60 8
13. Temerini TC	12 3 1 8 20:28 7
14. B. BOVE	12 3 0 9 14:28 6
15. Adai SC	12 0 1 11 10:46 1

A BAJNOKSÁG ÁLLÁSA NB II. OSZTÁLY

Déli csoport

1. Szeged AK	12 9 3 0 55:16 21
2. Szabadkai VAK	12 8 2 2 35:15 18
3. Z. Danuvia	12 7 3 2 35:12 17
4. Ganz TE	12 8 0 4 30:19 16
5. Fegyvergyár	13 5 4 4 26:18 14
6. OTE III. ker.	13 5 3 5 24:25 13
7. WSC	12 5 2 5 16:22 12
8. Óbecsei Bocskai	12 4 4 4 15:17 12
9. Újszegedi TC	12 5 2 5 19:24 12
10. Makói VSE	12 5 1 6 23:22 11
11. Hódmezőv. TVE	12 5 0 7 21:35 10
12. Zentai AK	12 3 2 7 24:30 8
13. Újverbászi CSE	12 1 5 6 13:41 7
14. Topolyai SC	12 2 2 8 14:35 6
15. B. Törekvés	12 2 1 9 16:35 5

Bácsföldvár: Bácsföldvári LE—Szenttamási LE 3:1 (1:0). Bajnoki. Játékevezető Siket (Újvidék). A második hely megszerzéséért mindkét csapat teljes erővel indítja el a harcot, melyből a Bácsföldvári LE került ki győztesen. A mérkőzést Siket játékevezető kifogástalanul, biztos kézzel vezette.

Hol kapható Budapesten a Reggeli Ujság?

Nyugati p. u. II (II. o. folyosó)
 Keleti p. u. II (II. o. folyosó)
 Keleti p. u. III (perron)
 Teréz-körút 15.
 Múzeum-körút 1.
 Hungária-szálló
 Szt. Gellért-tér BSZKRT várócs.
 Erzsébet-körút 39.
 Rákóczi-út 21.
 Erzsébet-körút 1.
 József-körút 30.
 Kelenföld p. u.

A két öreg sokáig állt ott. Nem volt kedvük elindulni.

Mihály szólalt meg elsőnek:
 — Most már semmi dolgunk nincsen! Mi is indulhatunk!
 Lassan, szomorúan kiballagtak az állomásról.

A hintó ott várta őket, közvetlenül az állomás bejárata előtt. A gyermek, akinek felügyeletére bízta Mihály a lovakat, buzgóan és lelkiismeretesen teljesítette kötelességét.

Az egész út odáig alig volt pár lépés. A két öreg mégis olyan lassan lépegetett, mintha valami végtelen hosszú út utolsó darabkáját vették volna kifáradt lábuk.

Vagy mintha egyáltalán nem akartak volna a hintó közvetlen közelébe jutni, mert akkor aztán már nincs más lehetőség, mint felülni szépen és elhajtani innen, pedig olyan szívesen maradtak volna még itt, akár hosszú órákon keresztül is. Hiszen ez az állomás és ez a szomorú várószoba még együtt látta őket Györggyel, akinek pedig azóta már elszakított tőlük a könyörtelen sors és a vasmozdony, ami sokkal több bánatot tud okozni, mint amennyi boldogságot szerez az embereknek.

Akárhogy is aprózták lépteiket, mégis csak a hintó mellé értek.
 — Hát most mi lesz? — kérdezte Serlegi Bonifác.

— Mi lehetne? — mondta keserűen Mihály. — Felülünk a hintóba és elmegyünk innen.

— Hová?
 — Először is, ahogy meghagyta az én édes kis gazdám, hazaviszem

A Reggeli Ujság eredeti regénye

Írta: Falvay Andor

(54)

a tekintetes sűgő urat. Aztán magam is hazakocsikázok a most már árva szenttamási kastélyba.

— Jó, — mondta a vén sűgő és felmászott a bakra. Mihály helye mellé.

— Ne oda tessék, — tiltakozott az öreg. — A hintó belsejébe. Az dukál a tekintetes sűgő úrnak.

Serlegi Bonifác kérlelni kezdte:
 — Mihály, engedje meg, hogy maga mellett ülhessek!

— Jó!
 Elindultak.

De még mintha a lovak is megéreztek volna valamit abból, ami történt, olyan kedvetlenül emelgették a lábukat, hogy már Mihály is megsokalta. Sok időbe tellett, amikor a városkába értek, a színház elé.

— Köszönöm, Mihály, hogy elhozott, — hálálkodott a vén sűgő.

— Szívesen.

— És engedje meg, hogy néha ellátogassak magához. Ugyis csak néhány napról van szó, mert rövidesen mi is szedjük a sátorfánkat. Engedje meg, hogy ellátogassak a szenttamási kastélyba és elbeszélgezzünk róla, akik mindketten egyformán szeretünk.

Mihály nem is birt válaszolni.

Nemcsak a torkát fojtogatta a sírás, hanem a szeme is tele lett könnyel. Megemelte a kalapját, a lovak közé csapott és elindult a szenttamási kastély irányában.

Azon a néhány napon, ami még hátra volt az árverésig, valóságos búcsújárás volt a szenttamási kastélyban. Nagyon sokan jöttek el a faluból, még egészen idegenek is, hogy megtekintsék a kastélyt és a birtokot. Tisztába akartak jönni azzal, hogy érdemes-e eljönniök az árverésre és főként, hogy meddig licitáljanak a birtokra, hogy jó üzlet csináljanak.

Mihály, akinek minden újabb kiváncsi érkezése újabb késszúrás volt a szívében, teljesítette a kötelességét és szóltan engedelmességgel vezette a vendégeket oda, amit meg akartak nézni. Magától semmit nem mondott, de a kérdésekre pontos feleletet adott. Nagyon jól tudta, hogy az árverést feltétlenül megtartják, ez ő meg nem akadályozhatta. De legalább annyit akart, hogy minél magasabb árat sikerüljön elérni. Hogy az összegből Gosztonyi György minden adóssága, vagy legalább is az adósság nagyrésze kifizetődjék.

Az árverés napján, január tizedikén, tiszta és szép téli idő volt. Mihály az ünneplő ruháját vette magára és így várta ezt a szomorú eseményt.

Nagyon sokan érkeztek a szenttamási kastélyba, a hivatalos személyeken kívül. Nagyon sokan, de kivétel nélkül csak olyanok, akik az előző napok valamelyikén alaposan szemügyre vették a birtokot.

Egy új férfi is érkezett, akinek jövedeleme meglepte Mihályt.

Az a kopasz, szikár, szemüveges pesti fiskális, aki újesztendő napján járt itt és hosszabb ideig tárgyalt Gosztonyi Györggyel. Akinek a látogatása után nagyon izgatott volt az ő fiatal gazdája és megkönnyebbülten lélegzett fel, amikor a pesti ügyvéd elegáns autója eltűnt a jegenyesor végén. Most is ezen az autón jött, az utolsó pillanatban.

— Mit keres itt megint ez az ember? — töprengött Mihály, de felelni nem tudott reá.

Megkezdődött az árverés.

A végrehajtó harsány kiáltása hallatszott:
 — Először!... Másodszor!... Senki többet?...

És ilyenkor mindig elkialtotta magát a pesti ügyvéd és túllicitalta a többieket, amíg fel nem hangzott a végrehajtó döntése:

— Harmadszor!
 Minden licitáláskor megismétlődött ez.

(Folytatjuk)

KÖZGAZDASÁG APRÓHIRDETÉSEK

Január 1-ig visszaállítják a kereskedelmi- és iparkamarák részleges autonómiáját

A kamarai tagságokat átmenetileg kinevezéssel töltik be

Budapestről jelentik: Zsindely Ferenc kereskedelmi miniszter a Kormányzó Úr arcképének szegedi leleplezése alkalmából mondott beszédében — mint ismeretes — érintette a kereskedelmi és iparkamarák önkormányzatának kérdését is. A miniszter rámutatott arra, hogy a kereskedelmi és iparkamara, a törvény rendelkezése folytán, de a dolog természete szerint is, a kereskedő és iparostársadalom autonom megjelenési formája. A viszonyok kényszerére folytan ez az autonómia nem működik teljesen és zavartalanul. Bejelentette ezután, hogy az a törekvése, hogy az autonómia szabad működése elé minél jelentősebb lépésekkel mehessen előre, nemcsak azért, mert ez az autonómia tulajdonképeni célja, de elsősorban azért, mert az autonómiában, a szabadrendelkezésben nemzetnevelő és fegyelmező eszközt lát. Kifejtette Zsindely Ferenc, hogy a jelenlegi költött állapotból nem lehet egyszerre a teljes szabadságú állapotra áttérni. Az átmenet nélküli változás egészségtelen, azonban arra fog törekedni, hogy

minél előbb meginduljunk azon az úton, amely a teljes szabadság állapotához vezet.

A miniszternek a kamarák önkormányzata visszaállítására vonatkozó szavai az egész ország kereskedő és iparos társadalmában mély benyomást és örömet keltettek.

A kereskedelmi és iparkamarai kormányzati élet egyik kitűnő ismerője a kamarai autonómia visszaállításának logikusan kínálkozó lehetőségeiről a következőket mondotta munkatársainknak:

— A kamarák miniszteri biztosai nagy körültekintéssel, tapintattal és szaktudással oldották meg azokat a feladatokat, amelyekkel egyrészt a kamarai élet és ügyvitel, másrészt a kereskedelem és ipar átállítása kapcsán megbízták őket. Tárgyilagosan meg kell állapítani, hogy a feladat nem volt könnyű. Az örvendetes országgyűlés folytan az egyes kamarai területek és a hatáskörükbe tartozó kereskedelmi és ipari cégek száma is többszörösen megnövekedett, az ügydarabok száma a régebbinek tíz, sőt húszszoro-

sára szaporodott. Nyilvánvaló a végzett munka nagysága, ha figyelembe vesszük, hogy a kamarák átszervezését és működésüknek új alapokra való helyezését egészen új tisztviselő gárdával kellett elvégeznie. Ez a megállapítás egyben a kamarai tisztviselői kar dicsérete is.

— A megbízatás teljesítése után a kamarai önkormányzatok visszaállítására irányuló első lépéseket maguk a kamarai miniszteri biztosok tették meg. Zsindely Ferenc kereskedelmi miniszter szavaiból következtetni lehet arra, hogy a teljes önrendelkezés visszaállítását átmenetileg kiván.

Valószínű, hogy egyelőre nem írnak ki kamarai választásokat, tehát a kamarák csak részleges autonómiát kapnak. Minden jel arra mutat, hogy átmenetileg

kinevezéssel töltik be a kamarai választmányi tagságokat. Ez esetben Budapesten 60 kereskedőt és 60 iparost, a vidéki kamaráknál 40 kereskedőt és 40 iparost neveznek ki

nökséget. A kamarai tagok kinevezésénél az átszervezett kamarák új és ezek fogják megválasztani az elszelleme érvényesül és elsősorban azoknak a kinevezése kívánatos, akik eddigi tevékenységükkel és a közérdekében kifejtett, tapasztalt munkájukkal megszerezték a kereskedő, illetve iparos társadalom bizalmát. A kereskedelem és az ipar régi keresztény egyéniségei mellett az újjászervezett kamarák önkormányzati életében

be kell kapcsolni a fiatalabb keresztény magyar kereskedő és iparos nemzedék érdemes tagjait is.

Értesülésünk szerint a kamarai kinevezésekre és a részleges autonómia visszaállítására még ebben az évben, de legkésőbb január 1-én sor kerül. Az egyes kamarai elnöki tisztségekkel kapcsolatban már személyi kombinációk is vannak. Így egyesek tudni vélik, hogy a budapesti kamara elnöki tisztségére egyik kitűnő bankvezérünket volt pénzügyminisztert szeretnék megnyerni.

««(IIII)»»»

Újra szabályozták a sertés és zsiradék beszállítását és forgalmát

A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét a sertés és zsiradék beszállításának és forgalmának újabb szabályozásáról. A rendelet értelmében a 20 kilónál nehezebb élő sertést december 1-től kezdve csak a rendelet előírása szerint szabad eladni és megvásárolni. A rendelet kiterjed a december 1-e előtt megvásárolt, vagy bérhizláló szerződéssel lekötött, de a hizlaltatónak tényleg még át nem adott sertésre is.

A bérhizlaltató a lekötött sertést csak a közellátásügyi miniszter utasítása alapján kiadott átvételi utalvány ellenében veheti át. Magánháztartások a szerződés alapján hizlalt sertést a hizlaltól átvehetik, ha az illetékes községi

előjáróság a sertésre vágási engedélyt ad. Sertésvágási engedélyt csak annak adnak, aki a vágástól számított egy évre a háztartásához tartozó egy éven felüli személyek zsírjegyjogosultságáról, illetőleg a hatósági zseirellátásban való részesedéséről lemondott. A háztartáshoz tartozó minden négy, egy éven felüli személy után egy-egy sertésre kell vágási engedélyt kiadni. Ha a háztartáshoz tartozó személyek száma négynél kevesebb, a vágási engedélyt ki lehet adni egy sertésre, de az engedélyest a megszábotott kötelező zsírbeszállításon felül annyiszor két kiló zsír beszállítására kell kötelezni, ahánnyal a háztartáshoz tartozó személyek száma négynél kevesebb.

ELADÓ

Alma

minden tételben kapható Szpisich Dániel nemes alma üzletében, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 49. 12695

Egy jókarban tartott RÖVID ZONGORA eladó. Jenőfőherceg utca 14. ajtó 2.

HÁZ, FÜSZERÜZLETTEL, italmérséssel betegség miatt sürgősen eladó. Molnár János, Óbecse, Széchenyi-u. 110 szám. 13092

Magas termetre illő fekete FÉRFI TÉLIKABÁT valódi Silskin galérral igen jó állapotban eladó. Megtekinthető délelőtt Petőfi Sándor-u. 20. Pilscher nyomda. 13288

6 személyes ALPACA EVŐESZKÖZ 46 darabból álló eladó. Uzsoki-u. 18. Petrovics. 13289

ELADÓ: hálók, félhálók, íróasztalok, eb dlő asztalok, különféle bútorok. Tábori Mátyásné, Bercsényi Miklós-u. 9. sz. 13277

Fekete férfi TÉLIKABÁT eladó. Jókai Mór-u. 15. vendéglő. 13271

KERESLET

FIATAL LAKATOS SEGÉDEKET állandó munkára felveszek. Ugyanott 1 furógép villanymotorral eladó. Tóth Gyula, Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc út 39. sz. 13282

Fiatallómunkás CIPÉSZSEGÉDET azonnali belépésre felvesz. Sipos Sándor, II. Rákóczi Ferenc út 29. 13281

Megvételre keresek CSISZOLÓ GÉPET, újat vagy használtat motorral együtt 1 1/2 HP. Maricsics és Jankovics, Ujvidék, Mussolini-u. 18. 13276

KIFUTÓT azonnali belépésre felveszünk. Krámer Testvérek, Krámer Sándor-u. 19. 13278

GÉPLAKATOS TANONCOT felveszek lehetőleg 4 középiskolával. Kovács Sándor mérnök, Ujvidék, Árpád utca 10. 13264

Szállítottványaim árusítására megbízható ÜGYNÖKÖK felvételnek. Szállítottványokról árjegyzék bárkinek díjtalan. Tóth János szállítottványtermelő, Abasár szőlőhegy. 13282

Különbejárható BUTOROZOTT SZOBÁT keres fürdőszoba használatra, rendez, szép helyen honvédtiszt. „Csendes lakó” jelleggel ajánlatokat a kiadóba kér. 13268

Köszönetnyilvánítás

A mélységes fájdalomtól megtörve de a Mindenható kiszámíthatatlan akaratában megnyugodva mondunk hálas köszönetet mindazoknak, akik szemünkfénye, drága

ZOLIKÁNK

halála alkalmával szóbeli és írásbeli részvétnyilvánításukkal, virágaikkal és a temetésen megjelenésükkel soha el nem muló fájdalomunkon enyhíteni igyekeztek.

Bácsföldvár, 1943. november 23.

Hegedüs Gyula és családja

KÉT PÁR (12 éves gyermeknek) jó öltöny, egy frack, egy öszecsukható ágy eladó. Gyilk-utca 11. 13273

BABAKELENGYE eladó. Gr. Csáky utca 26. 13269

ZEPHIER KÁLYHA zománcozott és 2 drb. 26 literes hordó eladó. Erzsébet tér 2. 13266

Jókarban lévő TAKARÉKTÜZHELY eladó. Érdeklödni: Jókai Mór-u. 4. altisztnél. 13265

AUTOMATA BILLIÁRD eladó. Vendéglő, Jókai Mór-u. 15. 12648

ELADÓ: férfi bunda, félfői öltöny, rövid férfi kabát, kredenc, ágy, 12 személyes asztal és más egyéb. Thököly Imre utca 31. ajtó 6. 13283

Finanszírozó TÁRSASÁG

keresek rövid időre, jól jövedelmező vállalatokhoz 50.000-100.000 pengő erejű. Biztosítás telekönyvi betéttel. — Cím a kiadóban.

Tankönyveket A GLOBUS KÖNYVESBOLTBAN Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc út 42.

NYILTTÉR*

38.685. számú vásárlási könyv elvesztett, ezennel érvénytelenitem. Ujvidék, 1943 november 24.

VASTAG ANDRÁS Gyöngyvirág u. 23. 13272

A Rendőrkapitányság által kiállított hajtási jogosítványomat, bejelentőlapomat, polgári lapomat, villamos bérlettem elvesztettem, ezennel érvénytelenitem. Ujvidék, 1943 november 21.

MILÁKOV DUSAN, Ujvidék Cseresznye tr. 9. sz. alatti lakos

* E rovatban közöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Reggeli Újság

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 50. Telefon: 21-37, éjjel 20-58. Kiadó: vitéz Arva (Andrée) Dezső. E L O F I Z E T É S. Egy óra P. 5.20. Három óra P. 15.-